

LAPI – Laboratorul de
Analiza și Prelucrarea
Imaginiilor

Universitatea
POLITEHNICA din
Bucureşti

Facultatea de Electronică,
Telecomunicații și
Tehnologia Informației

Interfață Vizuală Om-Mașină

Analiza și recunoașterea gesturilor

Dr.ing. Ionuț Mironică

IV. Clasificarea gesturilor

- **Introducere – algoritmi de învățare**
- **Învățare supervizată**
- **Concluzii**

IV. Clasificarea gesturilor

Introducere - algoritmi de învățare

Ce este Machine learning?

- Este foarte greu de scris un algoritm care recunoaște un set de gesturi statice / dinamice sau care să rezolve problema de recunoaștere a feței:
  - Nu știm cum funcționează creierul uman pentru a clasifica gesturile;
  - Chiar dacă am ști nu am avea idee cum să programăm deoarece ar fi foarte complicat;
  - Ar trebui să scriem o funcție diferită pentru fiecare gest.
- În loc să scriem programe foarte multe, putem colecta exemple care specifică fiecare gest;
- Un algoritm de învățare va prelua aceste exemple și va “creea” un program care va face această clasificare în mod automat;

IV. Clasificarea gesturilor

Introducere - algoritmi de învățare

Ce este Machine learning?

- Există mii de algoritmi de învățare / sute dintre ei apar anual;
- Există mai multe tipuri de învățare:

Învățare supervizată

- datele de antrenare conțin și ieșirea dorită;

Învățare nesupervizată

- datele de antrenare nu conțin ieșirea dorită (clusterizare);
- ideea de bază este de a se găsi şabloane și pattern-uri în date care să fie evidențiate în mod automat.

Învățare semi-supervizată

- doar o parte din datele de antrenare conțin ieșirea dorită;

Reinforcement Learning

- se învață în funcție de feedback-ul primit după ce o decizie este luată.

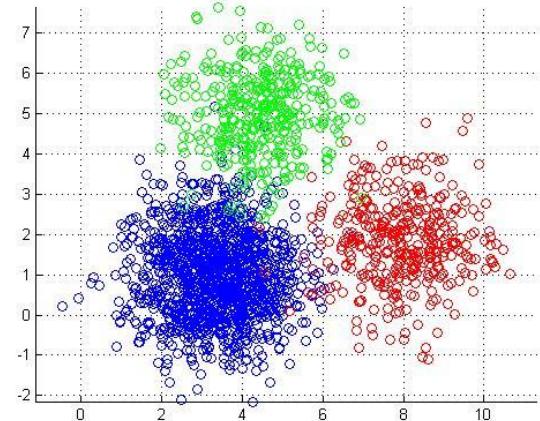
IV. Clasificare

Introducere - algoritmi de învățare

Învățare nesupervizată

K-means

- Se re-asignează în mod iterativ punctele către cel mai apropiat vecin;

Clustering aglomerativ

- Fiecare punct reprezintă propriul său cluster și în mod iterativ se unesc cei mai apropiati centroizi;

Clustering MeanShift

- În funcție de funcția de densitate de probabilitate se estimează fiecare centroid.

IV. Clasificare

Introducere - algoritmi de învățare

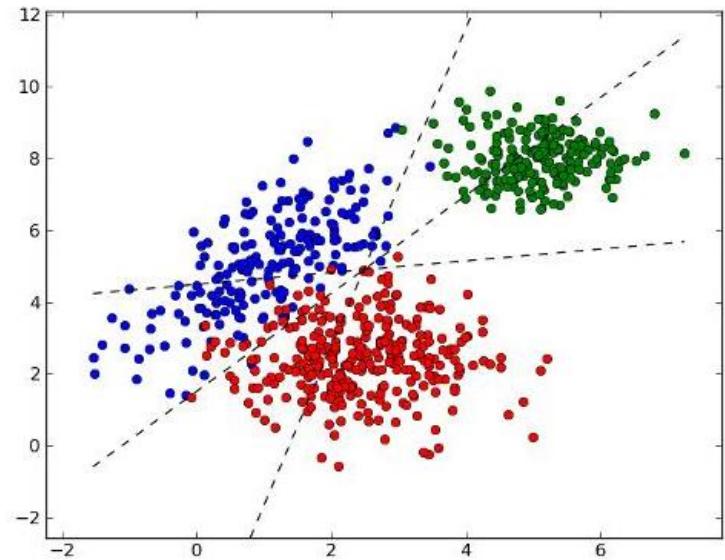
Învățare supervizată

- Se aplică o funcție de predicție la o trăsătură extrasă din imaginea sau documentul video iar acesta va avea ca ieșire clasa în care face parte gestul respectiv:

$f(\text{fist}) = \text{"gest 1"}$

$f(\text{two fingers}) = \text{"gest 2"}$

$f(\text{thumb up}) = \text{"gest 3"}$

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Model de bază

$$y = f(x)$$

Ieșire   Funcția de predicție   Trăsătură extrasă

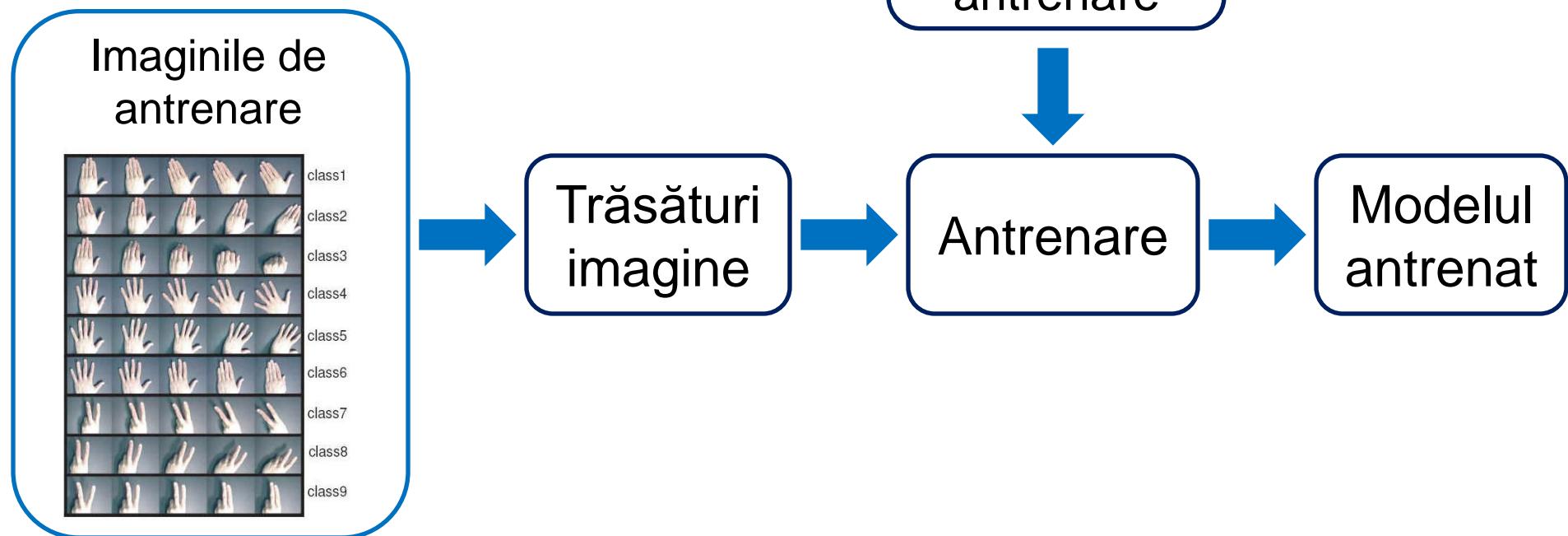
Antrenare: fiind dată o mulțime de antrenare împreună cu răspunsul dorit $\{(x_1, y_1), \dots, (x_N, y_N)\}$, se estimează predicția funcției f prin minimizarea erorii de predicție pe mulțimea de antrenare;

Testare: se aplică funcția f pe un exemplu de test x (care nu a fost folosit în procesul de antrenare) și prezintă ieșirea funcției $y = f(x)$.

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Model de bază Antrenare

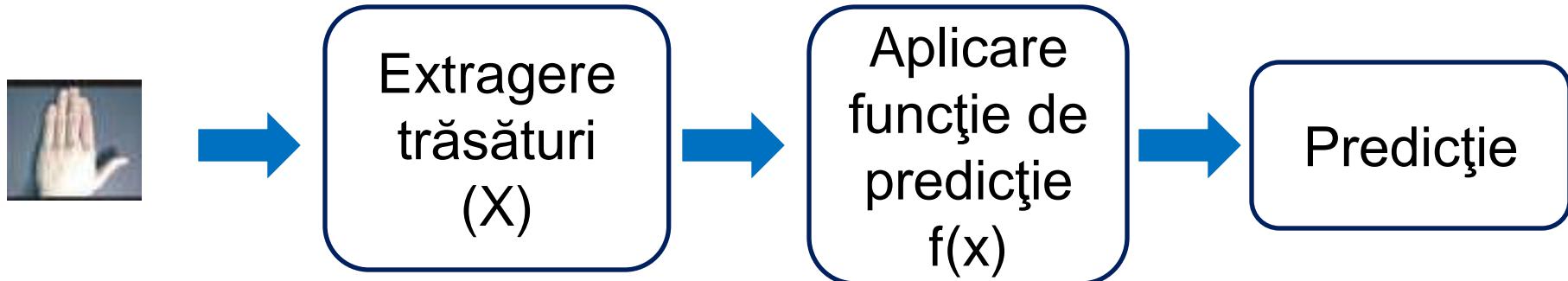

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Model de bază

Testare

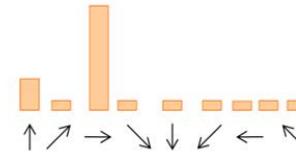
IV. Clasificare

Învățare supervizată

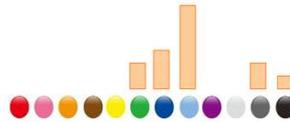
Trăsături extrase

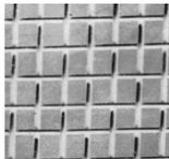
pixeli

muchii

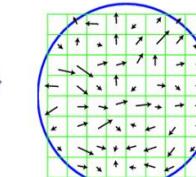
culoare

textură

formă

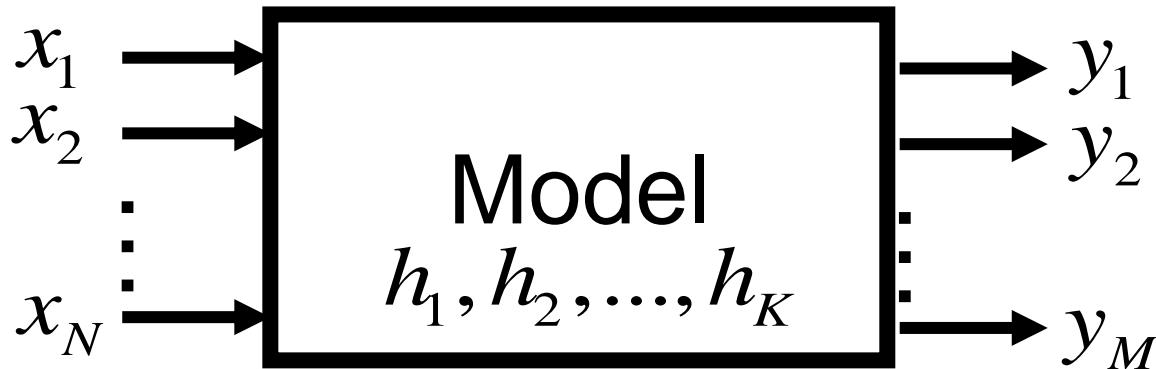

puncte de interes

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Învățare supervizată – schemă de bază

Variabile de intrare: $\mathbf{x} = (x_1, x_2, \dots, x_N)$

Variabile ascunse: $\mathbf{h} = (h_1, h_2, \dots, h_K)$

Variabile de ieșire: $\mathbf{y} = (y_1, y_2, \dots, y_K)$

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Algoritmi existenți

- Support vector machines (SVM),
- Rețele neurale,
- Naïve Bayes,
- Rețele bayesiene,
- Arbori aleatorii (Random trees),
- K-nearest neighbor (K-NN),

Etc.

Care este cel mai bun algoritm?

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Teorema “No free lunch”

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Puterea de generalizare

Bias: (bias = ipoteza de lucru apriori) cât de mult diferă modelul mediu față de setul de antrenare?

- În funcție de gradul de adevăr al presupunerilor / simplificărilor pot apărea diferențe erori de modelare.

Varianță: cât de mult modelele estimate pe setul de antrenare diferă de cele pe care se va face testarea.

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Puterea de generalizare

Underfitting: modelul este prea “simplu” pentru a reprezenta toate caracteristicile relevante ale claselor:

- Bias ridicat și variație scăzută;
- Eroare de antrenare ridicată și eroare de testare scăzută.

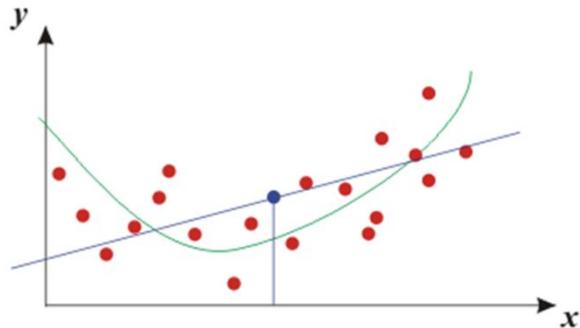
Overfitting: modelul este prea “complex” și modelează caracteristici irelevante (zgomot):

- Bias scăzut și varianță mare;
- Eroare de antrenare scăzută și eroare de testare ridicată.

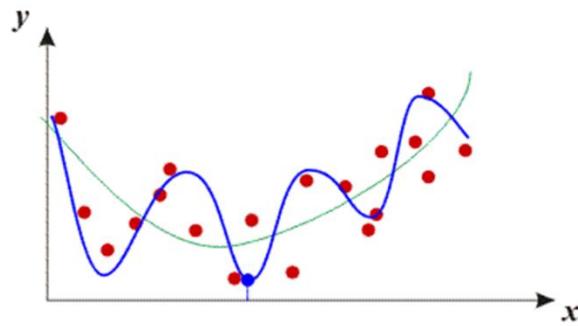
IV. Clasificare

Învățare supervizată

Compromisul dintre bias și varianță

Underfitting - modelele cu prea puțini parametri sunt inexakte deoarece modelul este prea simplu (prea multă flexibilitate).

Overfitting - modelele cu prea mulți parametri sunt inexakte (prea multă sensibilitate la datele de intrare pentru antrenare).

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Compromisul dintre bias și variație

Eroare = zgomot + bias + varianță

Erori care nu
pot fi eliminate

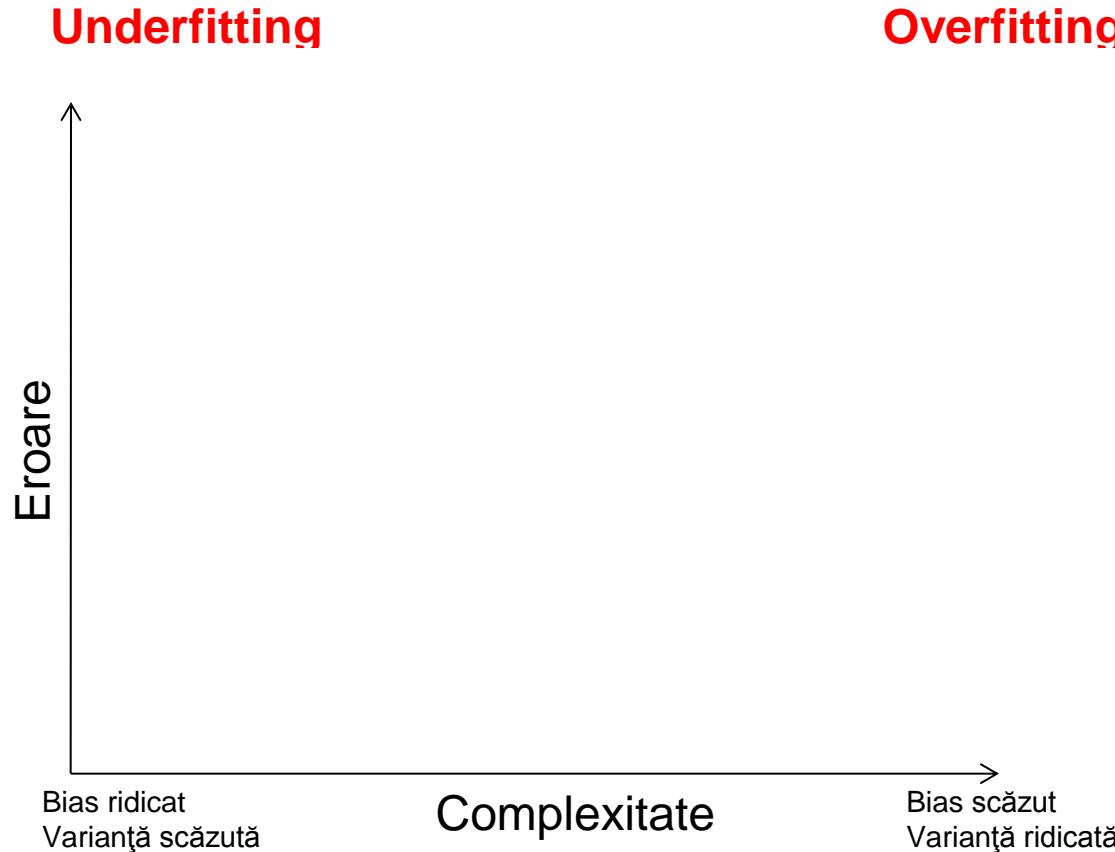
Erori datorate
presupunerilor
false

Erori datorate variației
elementelor de intrare

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Compromisul dintre bias și varianță

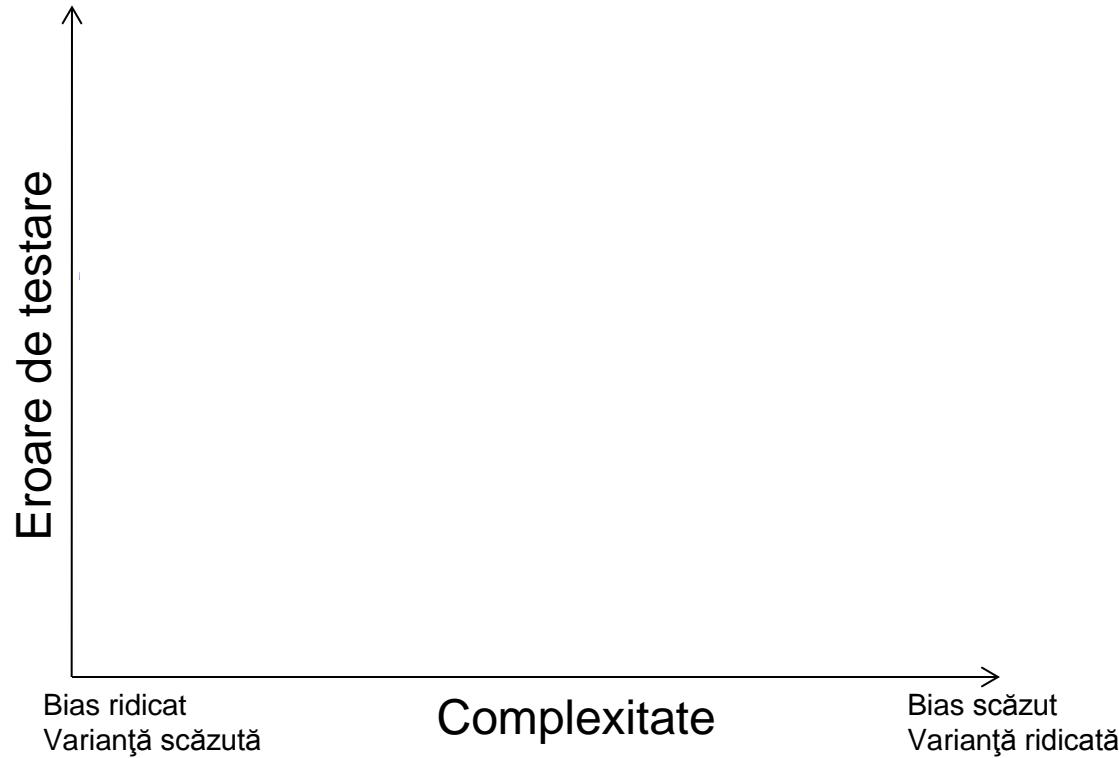

Slide: D. Hoiem

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Compromisul dintre bias și varianță

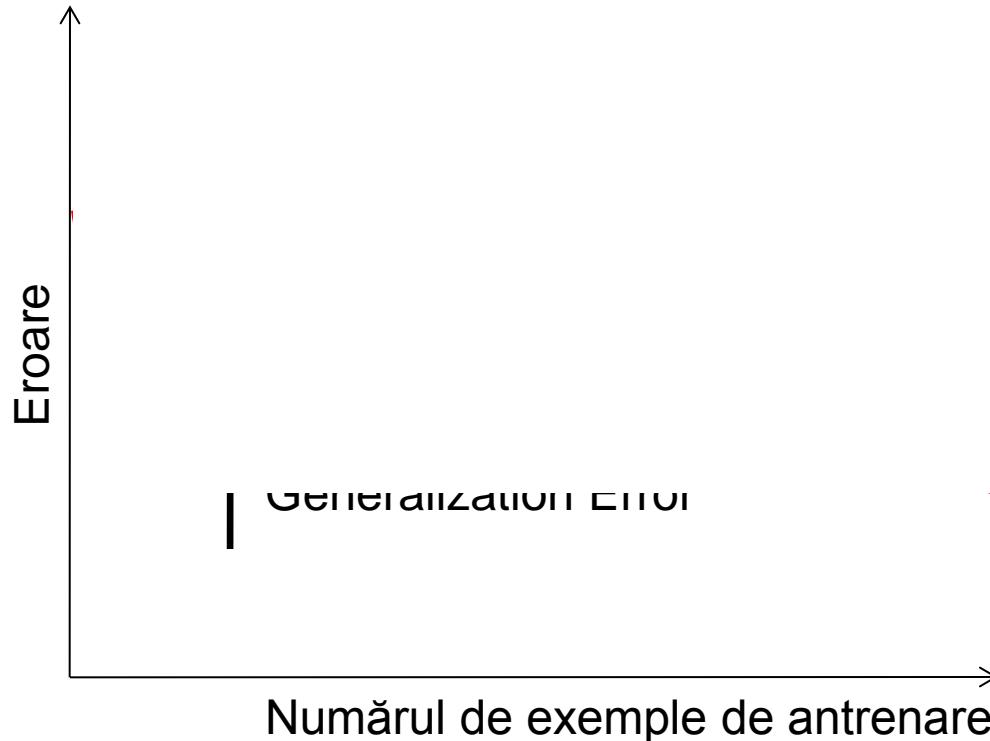
Slide: D. Hoiem

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Compromisul dintre bias și varianță

Model de predicție fix

Slide: D. Hoiem

IV. Clasificare

Învățare supervizată

K-Nearest Neighbor (Cei mai apropiati vecini)

K=1

Exemple de
învățare din
clasa 1

Exemplu
de test

Exemple de
antrenare
din clasa a
doua

$f(x) = \text{va lua valoarea celui mai apropiat vecin a lui } x$

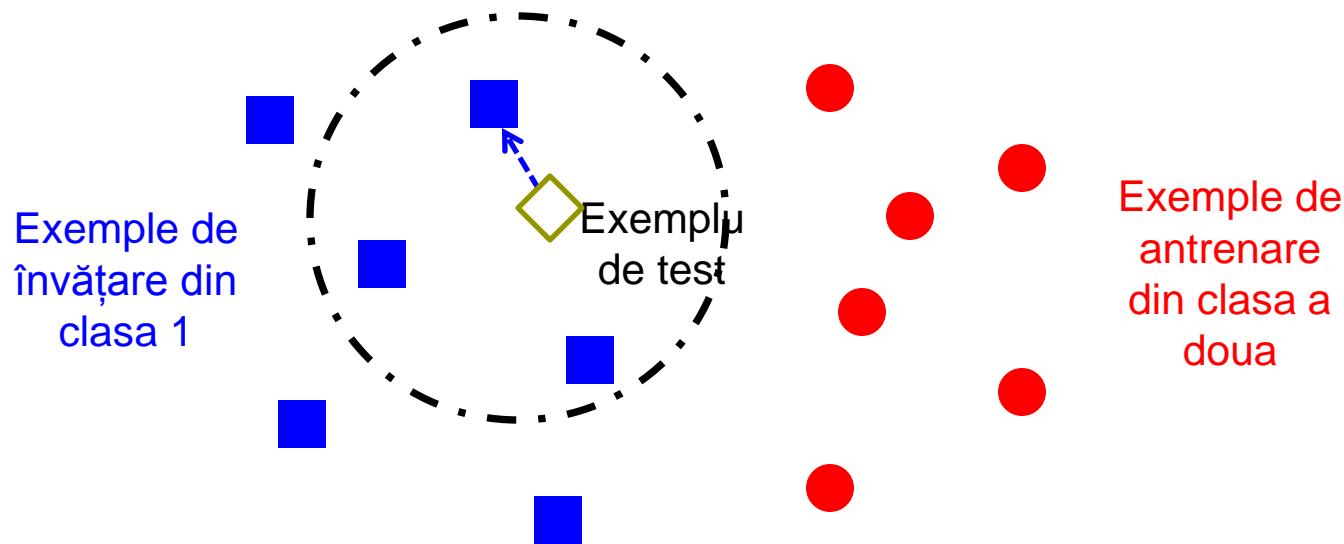
- Tot ceea ce este nevoie este distanța dintre X și toate trăsăturile din baza de antrenare;
- Nu este nevoie de un proces de antrenare.

IV. Clasificare

Învățare supervizată

K-Nearest Neighbor (Cei mai apropiati vecini)

K=3

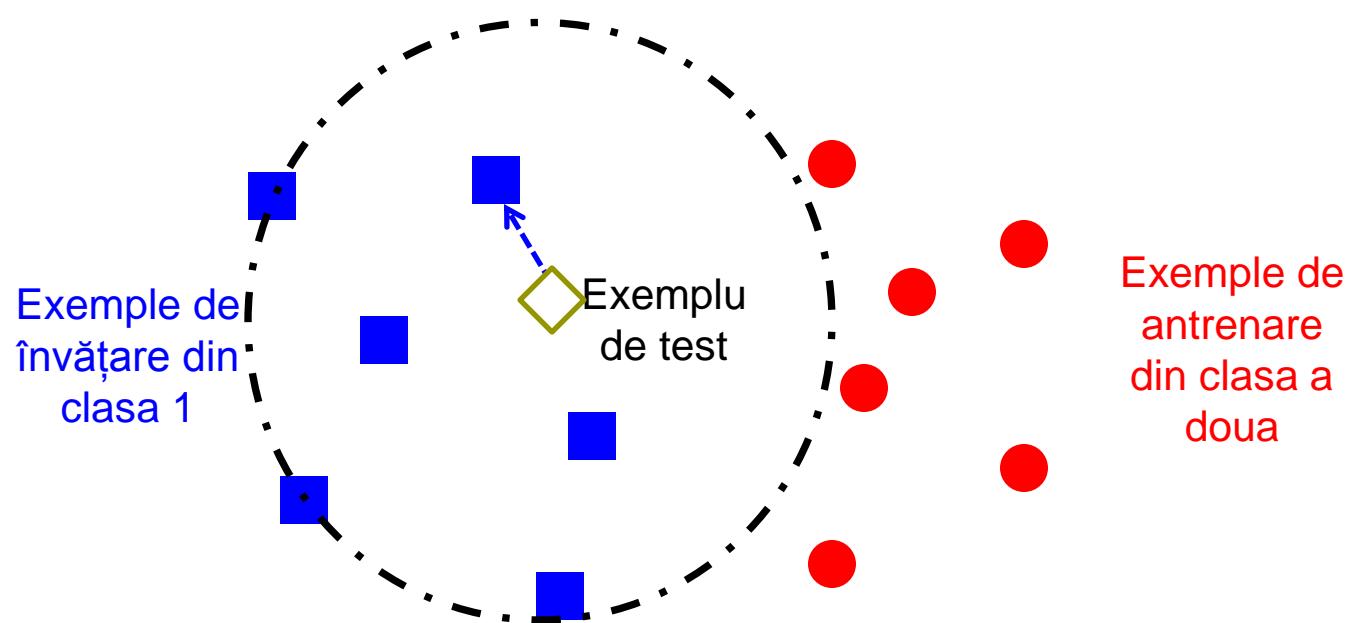

IV. Clasificare

Învățare supervizată

K-Nearest Neighbor (Cei mai apropiati vecini)

K=5

IV. Clasificare

Învățare supervizată

K-Nearest Neighbor (Cei mai apropiati vecini)

Avantaje

- Simplu (ușor de implementat pentru o primă încercare);
- Erori mari de clasificare (nu are rezultate bune pentru probleme complexe);

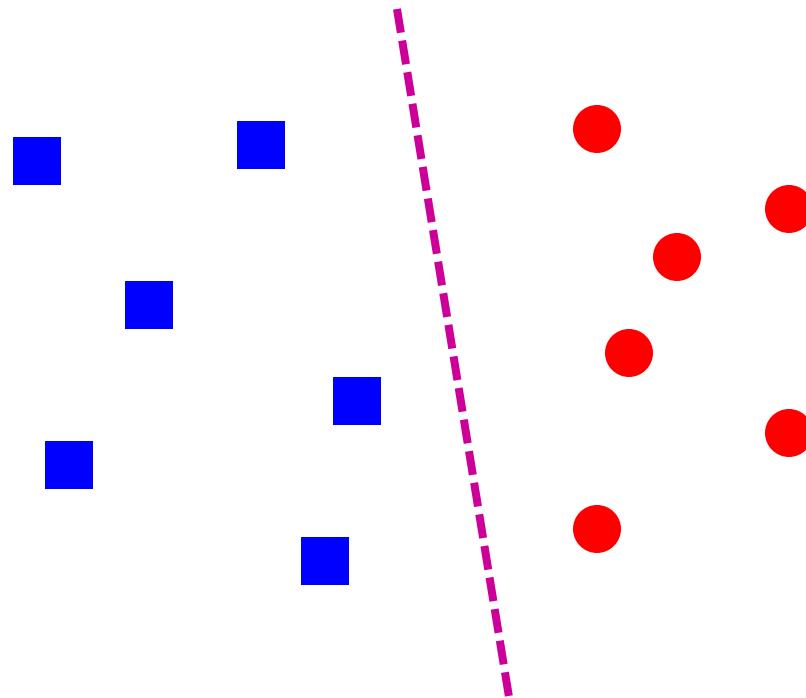
Dezavantaje

- Ocupă foarte multă memorie (se reține în memorie toată baza de antrenare);
- Lent – este nevoie să se compare elementul de clasificat cu toate trăsăturile din baza de date;
- Dependent de tipul de metrică utilizat.

IV. Clasificare

Învățare supervizată

Clasificator liniar

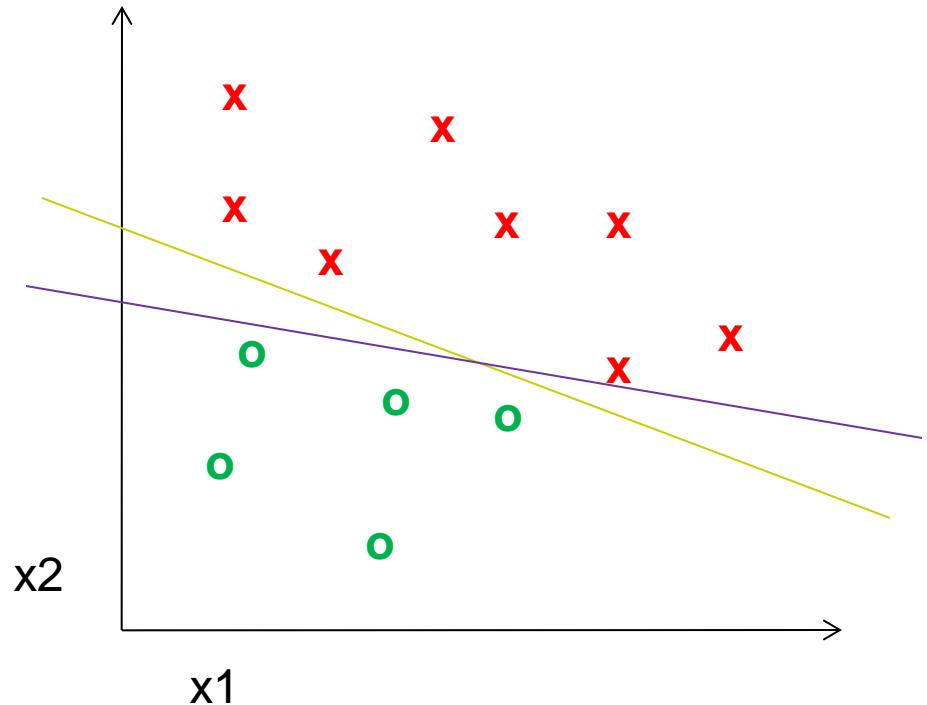
Caută o funcție liniară care separă clasele

$$f(x) = \text{sgn}(w \cdot x + b)$$

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM liniar

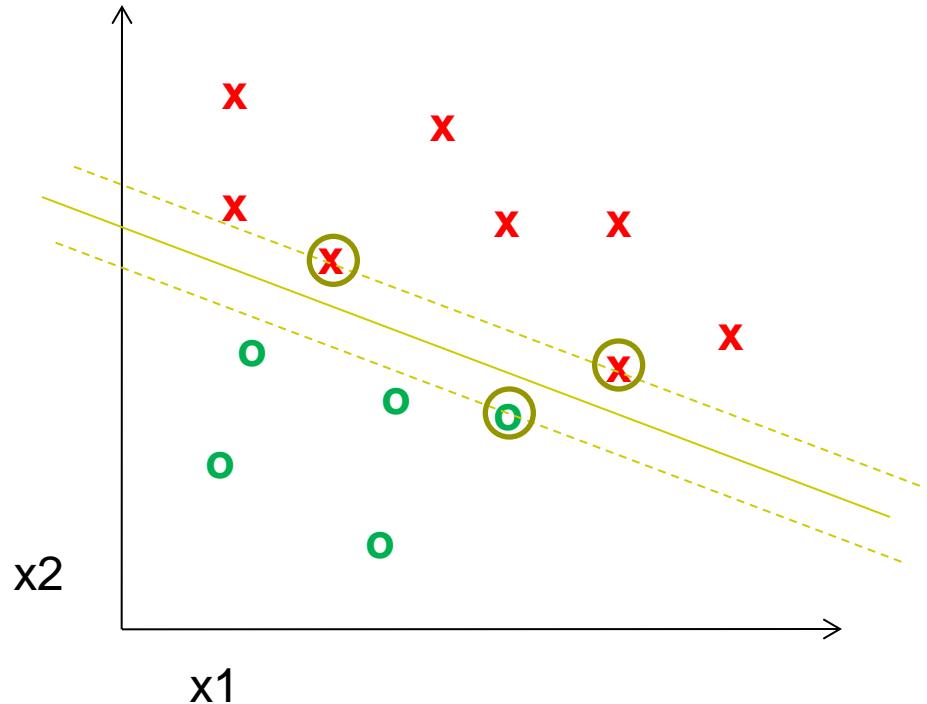
- Caută o funcție ce separă două clase în mod optim:

$$f(\mathbf{x}) = \text{sgn}(\mathbf{w} \cdot \mathbf{x} + b)$$

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM liniar

- Caută o funcție ce separă două clase în mod optim:

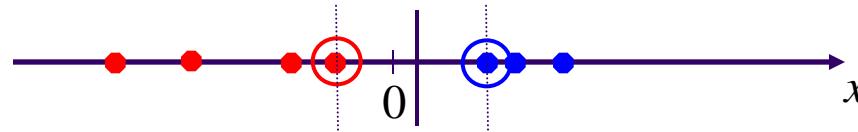
$$f(\mathbf{x}) = \text{sgn}(\mathbf{w} \cdot \mathbf{x} + b)$$

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM liniar

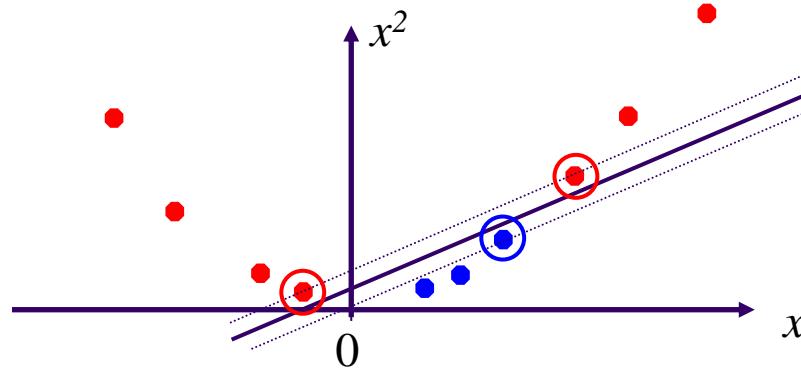
- Dacă clasele sunt liniar separabile, SVM liniar funcționează:

- Dar ce se întâmplă dacă baza de date este mai complicată?

- Soluție – se poate mări pe un spațiu cu o dimensiune mai mare:

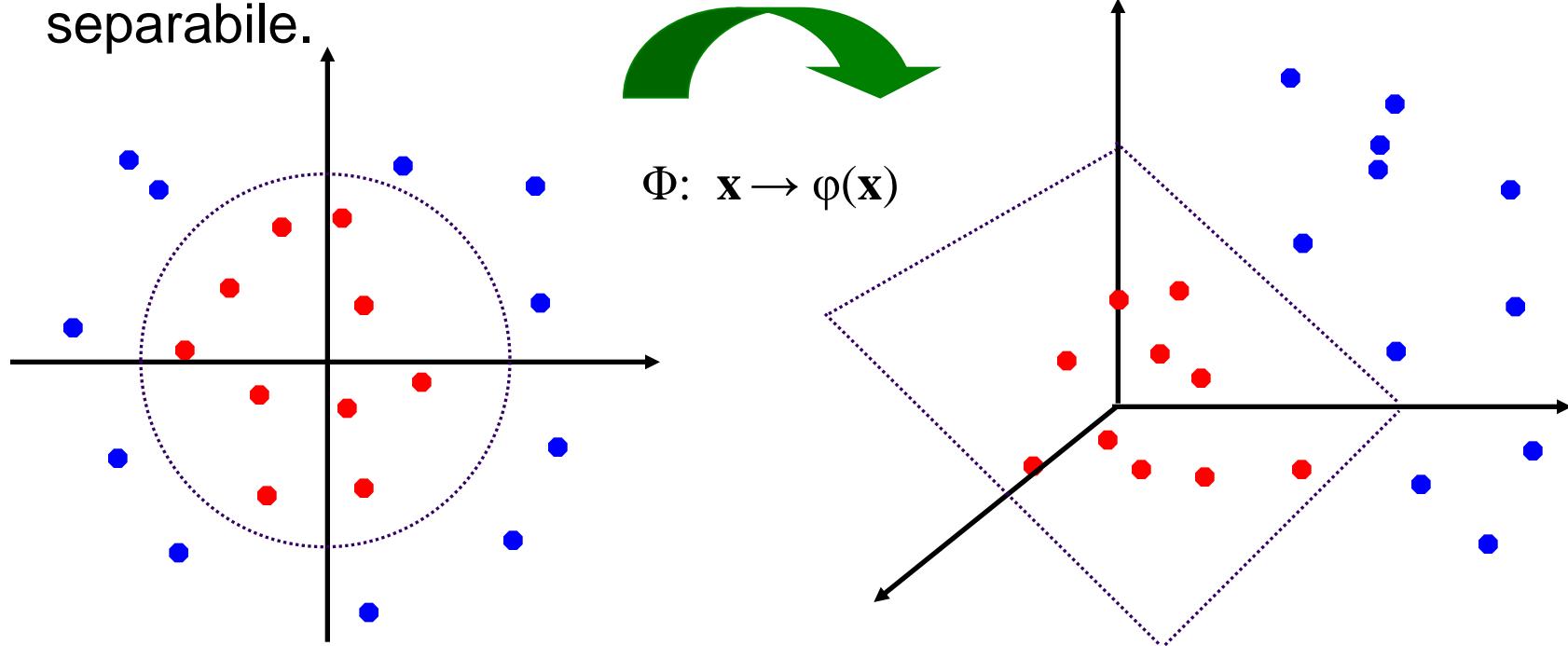

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM neliniar

- Idee de bază: spațiul inițial poate fi mapat către un spațiu multidimensional în care trăsăturile de antrenare devin liniar separabile.

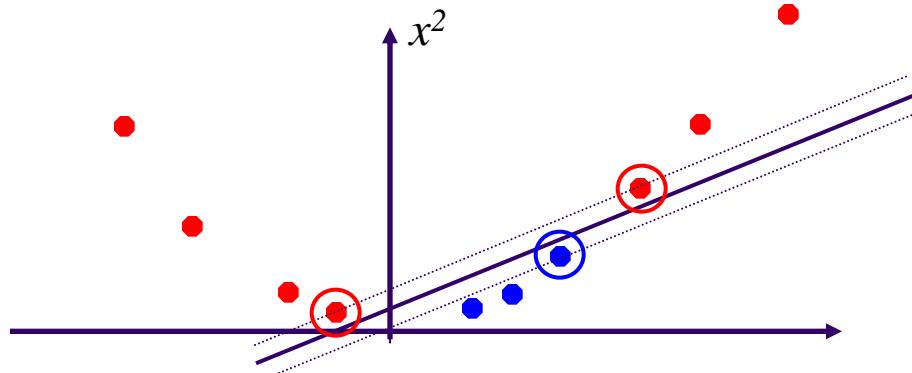

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM neliniar - exemplu

Dacă se mapează funcția $\varphi(x) = (x, x^2)$

$$\varphi(x) \cdot \varphi(y) = (x, x^2) \cdot (y, y^2) = xy + x^2 y^2$$

$$K(x, y) = xy + x^2 y^2$$

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM neliniar – exemple de nuclee

- Nucleul de intersecție de histogramă:

$$I(h_1, h_2) = \sum_{i=1}^N \min(h_1(i), h_2(i))$$

- Nucleu gausian:

$$K(h_1, h_2) = \exp\left(-\frac{1}{A} D(h_1, h_2)^2\right)$$

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM multiclassă

- Din păcate, nu există un algoritm SVM adaptat pentru clasificarea de multiclassă;
- În practică, se poate obține un algoritm SVM prin combinarea mai multor modele SVM:
  1. Unu vs. alții,
  2. Unu vs. unu.

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM multiclassă

- **Unu vs. alții**
  - Antrenare: se antrenează câte un model SVM pentru fiecare clasă vs celalalte;
  - Testare: se aplică fiecare model SVM și se alocă clasa care returnează cea mai mare valoare de încredere.
- **Unu vs. unu**
  - Antrenare: se antrenează un model SVM pentru fiecare pereche de clase;
  - Testare: fiecare SVM antrenat votează pentru o clasă, iar clasa desemnată va fi cea cu scorul cel mai mare.

IV. Clasificare

Învățare supervizată

SVM

Avantaje

- Multe implementări:
OpenCV, LibSVM, <http://www.kernel-machines.org/software> etc,
- SVM nonlinear are o putere de clasificare și generalizare foarte mare, fiind foarte flexibil;
- SVM lucrează bine chiar și cu o bază de antrenare foarte mică.

Dezavantaje

- Nu există SVM multiclassă (trebuie combinate mai multe modele SVM);
- Variantele nelineare sunt costisitoare din punct de vedere computațional (nu pot fi folosite pentru aplicații large-scale).

IV. Clasificare

Concluzii

- No free lunch: algoritmii de machine learning sunt unelte cu avantaje și dezavantaje;
- Mai întâi trebuie încercați clasificatorii mai simpli dacă se mapează suficient de bine pe aplicație și abia apoi cei mai complicați;
- Este mai bine să avem trăsături mai inteligente și clasificatori mai simpli decât clasificatori foarte complicați și trăsături simple;
- Să se folosească clasificatori mai complicați atunci când avem un set foarte divers și mare de antrenare (pentru un bun compromis bias-varianță).

IV. Clasificare

Concluzii

- Nici un clasificator nu este cel mai bun decât ceilalți: este nevoie de a face presupuneri pentru a generaliza problema.
- Sunt trei tipuri de erori, generate de:
  - Zgomot: inerente și nu care nu pot fi total înlăturate;
  - Bias: datorită presupunerilor și simplificărilor făcute;
  - Variantă: datorită inabilității de a estima perfect parametrii datorită volumului limitat al datelor de antrenare.

Întrebări?

